

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Refelluntur argumenta Adversariorum. Vnicum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

iniquitatem in fratrem tuum Jacob, operiet te confusio, & peribis in aeternum. In die cum staret adversus eam, quando capiebant alieni exercitum ejus, & extranei ingrediebantur portas ejus, & super Jerusalem mittebant sortem, tu quoque eras quasi unus ex eis.

Probatur
Prophetia
Abdiae, rono-
ms. & anti-
quitas.
Abd. 1, & seq.

Jerem. 49. 14.
& seq.

Abd. 1, & seq.

Jerem. 49. 8.

Abd. 8.

Jerem. 49. 7.

Hier. in Abd. 1.

Refelluntur
argumenta
Adversario-
rum.
Unicum ar-
gumentum.
Abd. 11.
Abd. 13, 15, 16.

Psalm. 136. 7.

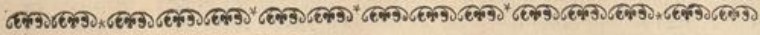
Hier. Proem.
Comm. in Abd.

Matth. 26. 19.
Jer. 49. 11.

III. Itaque cum sequentibus annis, Nabuchodonosore Hierosolymam expugnante, eadem adversus Judæos attentassent Idumæi, similibus ipsos castigavit objurgationibus Jeremias, & ipsa Abdia verba in eos olim in pari causa jactata usurpavit. Res apparebit ex verborum ipsorum contentione. *Auditum audivimus à Domino, inquit Abdias, & legatum ad gentes misit, Surgite & consurgamus adversus eum in praelium. Ecce parvulum dedi te in gentibus: contemnitibilis tu es valde. Superbia cordis tui extulit te habitantem in scissuris petrarum, exaltantem solum tuum, qui dicis in corde tuo, Quis detrahent me in terram? Si exaltatus fueris ut aquila, & si inter sidera posueris nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus: sic autem Jeremias: Auditum audivi à Domino, & legatus ad gentes missus est: Congregamini, & venite contra eam, & consurgamus in praelium. Ecce enim parvulum dedi te in gentibus, contemnitibilem inter homines. Arrogantia tua decepit te, & superbia cordis tui, qui habitas in cavernis petra, & apprehendere niteris altitudinem collis. Cum exaltaveris quasi aquila nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus. Pergit Abdias: Si fures introissent ad te, si latrones per noctem, quomodo conticuisse? nonne furati essent sufficientia sibi? Si vindemiatores introissent ad te, numquid saltem racemum reliquissent tibi? hinc illa Jeremias: Si vindemiatores venissent super te, non reliquissent racemum: si fures in nocte, rapuissent quod sufficeret sibi. Ait Abdias: Numquid non in die illa, dicit Dominus, perdam sapientes de Idumæa, & prudentiam de monte Esau? inde Jeremias: Ad Idumæam. Hæc dicit Dominus exercituum: Numquid non ultra est sapientia in Theman? Perit consilium à filiis, inutilis facta est sapientia eorum. Merito ergo dixit Hieronymus: Excepta ordine commutato, & aliis quæ videntur discrepare, magna pars Abdia in Hieremia volumine continetur. Atque ex his satis patet Libri hujus vetustas.*

IV. Atenim qui Jeremiae coævum Abdiam esse docent, pugnabunt ipsius Abdia verbis, quæ post captam Hierosolymam omnino scripta videntur. Nam quid aliud hæc sonant: *In die cum staret adversus eam, quando capiebant alieni exercitum ejus, & extranei ingrediebantur portas ejus, & super Jerusalem mittebant sortem, tu quoque eras quasi unus ex eis.* Deinde: *Neque ingredieris portam populi mei in die ruina eorum. Tum: Quoniam juxta est dies Domini super omnes gentes: sicut fecisti, fiet tibi: retributionem inam convertet in caput tuum. Quomodo enim bibistis super montem sanctum meum, bibent omnes gentes jugiter.* Refert hæc Hieronymus ad incursum Chaldaeorum, & Hierosolymæ excidium: atque ista in eandem sententiam recitat à Psalmo centesimo tricesimo sexto, quem post deportatos Judæos scriptum alibi diximus: *Memento, Domine, filiorum Edom in die Hierusalem dicentium, Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in ea.* Has actiones multis excludimus exceptionibus, nam primum minus hic me movet Hieronymi auctoritas, qui hanc Abdia explanationem dedit admodum adulescens: *In adolescentia mea, inquit, provocatus ardore, & studio Scripturarum, allegorice interpretatus sum Abdiam prophetam, cujus historiam nesciebam.* Sin opus ab eo subinde emendatum fuisse dicas, at sciunt certè qui in literis sacris vel leviter sunt versati, de rebus futuris, sic tanquam præteritis Prophetas disserere solere: quamvis ergo hæc concederemus ad captivitatem Babylonicam & Hierosolymitanam cladem pertinere, non hinc sententia nostra de ætate Abdia convelleretur. Verum nec istis concedimus Hierosolymæ vastitatem præsignificari. Nam cum ait Propheta: *Extranei ingrediebantur portas ejus, referri ista possunt ad urbes plurimas, quas occupasse Syros necesse est, interfectis uno die centum & viginti Judæorum millibus, ducentis vero captivorum millibus in servitutem abductis.* Præcipue vero Ailam notat, quam expulsis Judæis Syri Idumæis tradiderunt. Addit autem: *Et super Jerusalem mittebant sortem, utris nempe post expugnationem cederet.* Minime vero ad Idumæos verba hæc spectant: *Quomodo enim bibistis super montem sanctum meum, bibent omnes gentes jugiter,* ne juxta plurimos quidem ex iis, qui postremum bellum Chaldaicum hic notatum volunt. Ad Judæos enim illic convertitur oratio, quos hac pollicitatione solatur Deus, futurum ut quas tolerarunt calamitates, easdem hostes ipsorum patiantur. Genuinam hanc esse significationem metaphoræ istius ostendit Christus ipse cum ait: *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.* Præclare mentem Abdia aperit Jeremias, sic ipsum velut interpretans: *Quia hæc dicit Dominus: Ecce quibus non erat judicium, ut liberent calicem, bibentes bibent; & tu quasi innocens relinqueris? non eris innocens, sed bibens bibes.* Ad Idumæos, sed de Judæis verba facit. Sensus autem hic est: Si Judæos, quos summo favore ac benignitate complector, noxarum suarum poenæ manent, putasne, Idumææ, impune tibi erunt scelera tua? Par est apud Abdiam sententia, sed inversa oratio: alloquitur enim Judæos, sed de Idumæis: *Quemadmodum, inquit, in sancto Monte*

Sion peccata vestra luitis, cum circumfessam videretis Hierosolimam, totamque regionem ferro flammaque vastatam, ita à reliquis gentibus criminum suorum poenas expectam. Non alio igitur detorquendam hanc pericopen ratus est Aben Ezra, non Tremellius, non alii plerique sacrorum Librorum Interpretes.

DE PROPHETIA JONÆ.

I. *Disputatur de Jonæ patria, II. & etate. III. Probatur Prophetie Jonæ veritas & antiquitas. IV. Ex libro Jonæ quedam manarunt Græcorum fabula. Disputatur de vera significatione vocis גֹּבַיָּ. V. Refelluntur argumenta Adversariorum. Unicum argumentum.*

I. **D**E Jona quoque controversia est. Scribunt Hieronymus & Isidorus, opinari Ebraeos, filium eum fuisse viduæ Sareptanæ, quem ad vitam Elias revocavit. Causa credendi hæc est, quod Jonæ patri nomen fuisse dicatur Amathi: id Veritatem sonat; vidua autem post suscitatum puerum dixerit Elia: *Nunc in isto cognovi, quoniam vir Dei es tu, & verbum Dei in ore tuo Veritas est: Filium Amathi dictum, hoc est Filium veritatis.* Frivola penitus & cassâ sunt hæc, ex Rabbiniis officinis profecta. Repugnat etiam locorum situs; nam Sareptanæ viduæ filium, Sareptanum & ipsum fuisse par est credere, cum Scriptura sacra Jonam de Geth-Opher prodisse tradat libro quarto Regum. Situm Geth-Opher accurate indicat Hieronymus, non longe à Sephor, quæ Diocæsarea appellatur, versus Tiberiadem, in tribu Zabulonitide, ubi & Jonæ sepulchrum suâ etate ostensum fuisse ait, nonnullosque carpit, qui in alia Geth, Lyddæ, seu Diospoleos proxima, natum eum & conditum volebant; Geth illam cum Geth-Opher, Diospolin cum Diocæsarea permiscentes. Benjamin quoque in Itinerario Jonam ad Siporin in monte sepultum tradit. Idem & indigenis persuasum fuisse ait Brocardus Argentoratensis in Descriptione Terræ sanctæ. Insaniunt ergo solennia Pseudo-Epiphanius, ejusque imitator Dorotheus, cum ex terra Carjathmaum, non longe ab Azoto, (seu Carjath-jarim legere mavis, quæ urbs est tribus Judæ, longe tamen ab Azoto) ortum fuisse garriunt, & in terra Saar mortuum ac sepultum, in spelunca Cenezæi judicis. Orthonielem intelligunt, unum ex Israëlitis Judicibus, filium Cenez, cui Caleb frater Axam filiam despondens, Carjath-sepher dori dixit. Est autem Carjath-sepher, quæ & Dabir, in tribu Juda. Atqui videtur Epiphanius ille nominum affinitate delusus, Carjath-sepher confudisse cum Geth-Opher, seu Geth-Epher, scribitur enim Ebraice גֹּת־הַפֶּר, *Geth-ha-chepher*. At Muhammedanos delirare sinamus, qui non longe à Ninives rudibus Jonam sepultum fuisse censent, ejusque tumulum venerantur.

Disputatur de Jonæ patria.
3. Reg. 17. 24.
4. Reg. 14. 25.
Hier. Proem. Comm. in Jon.

II. **Q**uamvis autem Elia ævo vixisse Jonam Ebraei autument, Osæ tamen, Amosi, & Isaiæ æqualem ponunt, ut testatur Hieronymus. Sic visum Abrabanieli. In eadem opinione est Eusebius, & id pati possunt optimorum Chronologorum ratiocinia. Ut ut est, tempore certe præcessit partam à Jeroboamo de Syris victoriam, ut pote quam prædixit, quemadmodum habetur in quarto Regum; ac proinde Osæ, Amosi, & Isaiæ vel minimum æquævus esse potuit. Quatuor certe Majorum, & Minorum Duodecim Prophetarum nullum superest tantæ vetustatis vaticinium. In quæ tempora vero conferendum sit Niniviticum ipsius iter, atque hujus itineris historia, plane incertum est. R. David Kimchi, aliique Ebraei, Jehu filii Namfi, & Elifai temporibus adjungunt. In Sardanapali etatem, & initium Arbacis conjicit Scaliger, & in Joasi ævum, ac propterea Niniven à Deo destinatum vult fuisse Jonam, quo solutos in flagitia & libidinem ad Regis exemplum Assyrios ad meliorem frugem revocaret. Sed parum solida hæc videtur conjectura. Profecto qui Canonem Librorum sacrorum digesserunt, in collocandis Duodecim Prophetarum libris spectasse videntur rationem temporum, ut dixi, ideoque existimasse casum hunc, vel casus certe descriptionem, Osæ, Amosi, & Abdia prædictionibus supparem esse vel æqualem. Atque hæc est Clementis Alexandrini, Eusebii, Cyrilli, Augustini, Theodoret, longeque plurimorum Interpretum assensione probata opinio. Quanquam multo longius abit Clemens, velut pristinae desertor sententiæ, cum signum Jonæ, postremam Danielis in lacum Leonum missionem, & Tobia junioris nuptias in idem tempus conjicit.

& etate.
Euseb. Præp. libr. 10, c. 14.
4. Reg. 14. 25.
Scal. animad. in Euseb.
Clem. Alex. Strom. 1.
Euseb. Præp. libr. 10, c. 14.
Cyrill. Præf. in Jon.
Augustin. De civit. Dei l. 18. cap. 27.
Theod. Proem. Comm. in XII. Proph.
Probatur

III. **Q**uamvis autem manifesto non appareat, utrum Libellum hunc ipse scripserit